

Smittevernveileder for museer

Råd og veiledning til museer for gradvis gjenåpning
under covid-19-pandemien 2021

Etter gjeldende nasjonale tiltak f.o.m 27. mai 2021.

NORGES
MUSEUMS
~ FORBUND

Smittevernveileder for museer Etter gjeldende nasjonale tiltak f.o.m. 27. mai 2021

Råd og veiledning til museer for gradvis gjenåpning under covid-19- pandemien 2021

Innledning

Museumsforbundet vil i denne veilederen gi råd om hvordan museumsbesøk og museumsvirksomhet kan organiseres, samtidig som smittevern ivaretas på en forsvarlig måte. Veilederen er i tråd med regjeringens nasjonale gjenåpningsplan, trinn 2. Kommunene kan innføre strengere tiltak lokalt på grunn av smittesituasjonen, og det er fremdeles usikkert hvordan tiltakene vil endres i månedene fremover når større deler av befolkningen er vaksinert.

Veilederen er utformet på bakgrunn av generelle smittevernregler, rådende forskrifter og retningslinjer fra Helsedirektoratet og tilgjengelig informasjon fra offisielle nettsider som Folkehelseinstituttet, Arbeidstilsynet og bidragsvillige ressurspersoner. Den er utarbeidet etter mal fra FHI. Veilederen supplerer og utdyper Museumsforbundets koronaplakater. Disse er revidert og tilgjengelig for de som ønsker å bruke dem.

Fra 27. mai bestemmes ikke lenger tiltaksnivået nasjonalt, men kommunene bestemmer selv ut fra smittesituasjonen lokalt. Museumsforbundet oppfordrer museene til å gjøre risikovurderinger for de ulike delene av museet og lage planer for hensiktsmessig gjenåpning. Oppfølgingen av smittevernloven er delegert til den enkelte kommune ved kommuneoverlegen, og Museumsforbundet anbefaler dialog med kommuneoverlegen for avklaring av særskilte lokale utfordringer og forhold.

Ikke alle lenkene i dokumentet er oppdatert pr. 27.05. Vi har valgt å la de stå i påvente av oppdateringer og som veiledere for å finne informasjon.

Museer kan holde åpent så lenge de kan sikre smittevern­faglig forsvarlig drift. Ved guidede turer, foredrag og lignende gjelder kravene for arrangementer.

Antallsbegrensninger som oppgis gjelder for fase 2. Det kan komme justeringer av størrelser og kohorter, basert på utviklingen i smittesituasjon og erfaringer på trinn 3 og 4. Taktene i gjenåpningen bygger fortsatt på data, ikke datoer.

Ved arrangementer må arrangør følge regler for antall deltagere og avstand.

Ikke oppsøk arrangementer i en annen kommune dersom man bor i en kommune med forhøyet smittenivå.

For lokale arrangementer gjelder disse reglene:

Arrangementer innendørs *uten* faste tilviste sitteplasser, kan ha inntil 50 personer.

Inntil 100 personer på arrangement *uten* faste tilviste sitteplasser med deltagere under 20 år fra samme kommune.

Barn og unge under 20 år kan delta på arrangementer både innendørs- og utendørs på tvers av kommunegrensene.

Kulturaktiviteter for barn og unge under 20 år er unntatt 1 metersanbefalingen, men alle andre på arrangementet må holde avstand til andre.

Arrangementer innendørs *med* faste tilviste plasser, kan ha inntil 200 personer.

Arrangementer utendørs *uten* faste tilviste plasser, kan ha inntil 200 personer.

Arrangementer utendørs med faste tilviste sitteplasser, kan ha inntil 600 personer, i grupper på inntil 200 personer (forutsetter minst 2 meters avstand mellom kohortene).

Private sammenkomster på offentlig sted eller i leide eller lånte lokaler kan ha inntil 20 personer innendørs og 30 personer utendørs.

Faste, tilviste sitteplasser innebærer at publikum kan sitte på stol, benk eller lignende, eller på en fast plass på gulvet under hele arrangementet. Sitteplassene må ha en meters avstand.

Deltakere skal ha minst én meter avstand, målt fra skulder til skulder.

I kommuner på grønt nivå kan barnehagegrupper og skoleklasser organiseres som normalt, kohortene utgår og barn og elever kan være sammen på tvers av avdelinger, klasser og trinn.

Skriv ned navn og kontaktinformasjon til alle som er til stede.

En tommelfingerregel er å beregne 4 m² per person, noe mindre der personer sitter stille under arrangementet.

Dette er de foreløpige planene for de neste fasene med forslag til antall deltakere på utendørs arrangementer på trinn 2, 3 og 4 i gjenåpningsplanen:

Uten faste, tilviste sitteplasser (i dag 200):

	Uten test eller sertifikat	Med test eller sertifikat
Trinn 2	200	2 x 200
Trinn 3	4 x 200	Maks 50 % kapasitet, inntil 2000 i kohorter på 500
Trinn 4	1500	Maks 75 % kapasitet, men inntil 5000

Med faste, tilviste sitteplasser (i dag 3 x 200):

	Uten test eller sertifikat	Med test eller sertifikat
Trinn 2	3 x 200	5 x 200
Trinn 3	4 x 500	Maks 50 % kapasitet, inntil 5000 i kohorter på 500
Trinn 4	5000	Maks 75 % kapasitet, men inntil 10 000

Et arrangement beskrives som:

En sammenkomst på offentlig sted, eller i lokaler og utendørs arealer som leies eller lånes ut. Det inkluderer hoteller, grendehus, forsamlingshus, konferansehaller og haller. Et kulturarrangement er et slikt arrangement, inkludert konserter, utstillingsåpninger, teater, opera, seminarer, konferanser, medlemsmøter og andre faglige sammenkomster, inkludert bespisning uten alkohol. I tillegg til [...] sosiale samlinger i tilknytning til arbeid eller skole, inkludert tilstelninger etter seremonier, fester og bespisning med servering av alkohol i forbindelse med seminarer, konferanser, kurs og andre faglige sammenkomster.

Loppemarkeder til inntekt for frivillige organisasjoner omfattes ikke av forskriften om arrangement. De generelle bestemmelsene om minst én meter avstand mellom personer som ikke er i samme husstand og krav om god hygiene bør fremdeles overholdes ved arrangering av loppemarked.

Ved «åpne arrangementer» som ofte skjer utendørs, for eksempel pop-up konserter, gjelder også reglene for arrangement. Dersom slike arrangementer skal gjennomføres, må

arrangementsområdet være fysisk avgrenset, det vil si innenfor et inngjerdet område, et område avgrenset med sperrebånd eller lignende. Slik avgrensning er nødvendig for at man skal kunne begrense antall deltagere og kunne registrere deltagere for å ha oversikt over hvem som er til stede.

For arrangementer som varer over lengre tid kan kohorter med inntil 200 deltagere skiftes ut i løpet av dagen. Kohortene må skiftes ut på en smittevern­faglig forsvarlig måte og det må ikke være kontakt mellom kohortene. Ansatte og arrangørene kan være de samme for flere kohorter.

Alminnelig museumsdrift som innebærer at besøkende på egenhånd utforsker utstillingen, anses ikke som et arrangement.

Ansatte og andre kommer i tillegg til det totale antallet personer som kan være til stede på arrangement. Det gjelder:

Ansatte og oppdragstakere som står for gjennomføringen av arrangementer.

Utøvende kunstnere ved gjennomføring av kulturaktiviteter i regi av en profesjonell aktør.

Arrangement med faste, tilviste plasser

Begrepet «faste, tilviste plasser» er brukt for å regulere antall personer som kan være til stede på et arrangement. Det innebærer at publikum kan sitte på stol, benk eller lignende, eller på en fast plass på gulvet under hele arrangementet. Følgende kriterier bør være til stede ved slike arrangementer:

- Publikum sitter på faste, tilviste, ev. nummererte plasser med tilstrekkelig avstand (minst 1 meter).
- Plassene bør være plassert slik at ansikt-til-ansikt kontakt unngås.
- Publikum deltar som tilskuere og er ikke aktive i selve arrangementet. Det er liten grad av mingling/interaksjon mellom deltagerne før og etter arrangementet og i ev. pauser.
- Ved ev. servering av mat og drikke, må det gjennomføres på en smittevern­faglig forsvarlig måte som gjør at man unngår trengsel.
- Bruk av vakter dersom det er nødvendig for å sikre smittevern­faglig forsvarlig gjennomføring.

Avstand

Deltakere skal kunne holde minst 1 meters avstand til andre som ikke er i samme husstand eller tilsvarende nære, og avstanden må kunne holdes under hele arrangementet.

Arrangøren skal sikre at det er én meter mellom sitteplasser, **fra skulder til skulder**.

Arrangøren skal ikke gjennomføre aktiviteter som krever mindre avstand mellom utøvere eller deltakere enn det.

Avstanden fra ansikt til ansikt er aller viktigst. Hvis man står rygg til rygg, eller etter hverandre som i kø, er det mindre risiko for smitte, men avstand skal likevel tilstrebes.

Unntak fra krav om avstand

I lokaler med fastmonterte seter, kan ett ledig sete mellom publikummere på samme seterad regnes som tilstrekkelig avstand. Personer fra samme husstand eller tilsvarende nære, kan sette seg sammen. Det kan ikke sitte personer i mer enn halvparten av de fastmonterte setene, med mindre alle kan holde minst 1 meters avstand i alle retninger til personer i annen husstand. I lokaler der det er stoler som er flyttbare eller benker, gjelder krav om minst 1 meters avstand mellom personer.

Barn og unge under 20 år er unntatt avstandskravet på arrangementer. Enkelte andre grupper kan også unntas fra avstandskravet ved et arrangement dersom det er nødvendig for at aktiviteten skal kunne utøves normalt, se [covid-19 forskriften §13 c](#) for hvilke grupper som er unntatt.

Det kan ikke gjøres unntak fra avstandskravet for publikum eller tilskuere ved arrangementet. Unntaket gjelder bare under pågående aktivitet, og det er viktig at utøverne forholder seg til de andre til enhver tid gjeldende smittevernråd for øvrig.

Krav til arrangør

En person eller virksomhet skal utpekes som arrangør med ansvar for at arrangementet oppfyller kravene i covid-19 forskriften. De som er til stede skal informeres om hvem som er arrangør og hvem som kan kontaktes ved spørsmål om smittevern.

Arrangøren er ansvarlig for:

- å ha oversikt over hvem som er til stede for å kunne bistå kommunen ved en eventuell senere smitteoppsporing. Lister med kontaktinformasjon til deltakere skal slettes etter 14 dager. Arrangøren skal informere de som er til stede om at det nedtegnes en egen oversikt.
- å iverksette tiltak som bidrar til at syke ikke deltar på arrangementet.
- å følge relevante standarder om smittevern.
- å tilrettelegge for at avstandskrav, skjenkebestemmelser og smittevernråd kan følges under hele arrangementet, ev. ved bruk av vakter.

Skjenkebevilling

For arrangementer med skjenkebevilling skal:

- Skjenking kun skje ved bordservering.
- En meter avstand mellom gjestene innendørs/utendørs og registrering.
- Det er ikke lenger krav om matsservering.
- Skjenking må opphøre klokken 24.00.
- Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 00.30.

- Gjester ikke slippes inn etter kl. 24.00.

Arrangementer som ikke omfattes av forskriften om arrangementer
Generelle tiltak for å redusere smitterisiko

Planlegging og risikovurdering

Alle arrangører må lage en plan for gjennomføring for å sikre god smittevernhåndtering. Som arrangør skal du ha tilstrekkelig kapasitet og ressurser for en god gjennomføring.

Arrangøren må selv gjøre en risikovurdering og avgjøre hvordan de skal overholde kravene til gjennomføring og om det er forsvarlig å avholde arrangementet. Derfor er det viktig å sette seg inn i gjeldende råd for smittevern.

Kontakt lokale helsemyndigheter ved større arrangementer

For større arrangementer er det aktuelt å kontakte lokale helsemyndigheter for spørsmål om gjennomføringen er smittevernfaglig forsvarlig. Arrangøren bør gjøre en risikovurdering og lage en gjennomføringsplan før møte med lokale helsemyndigheter. Sammen med lokal helsetjeneste bør det lages en plan for hvordan mistenkt smittede skal håndteres. Vurder konsekvensene for personer som blir syke eller nærkontakter som er avhengig av fly eller offentlig transport for hjemreise. For disse kan det være behov for isolasjon/karantene på hotell eller lignende.

Ved «åpne arrangementer» bør arrangør i tillegg til å planlegge for selve arrangementet, også vurdere risikoen for at arrangementet vil tiltrekke seg et større antall personer utenfor det avgrensede området og om dette vil innebære en smitterisiko.

Informasjon til ansatte og deltakere

- Gi informasjon på forhånd til deltakere og ansatte om at personer som mistenker at de kan være syke med det nye koronaviruset ikke skal komme på arrangementet. Dette gjelder også personer som er i hjemmeisolasjon eller i karantene. Se [Karantene og isolering](#).
- Ha synlig informasjon på arrangementsstedet om
 - generelle hygieneråd synlig på arrangement stedet (for eksempel plakater).
 - symptomer på sykdom, hva deltagere/utøvere/publikum skal gjøre hvis de får symptomer under arrangementet og hvor de skal henvende seg (for eksempel plakater). Se [Hva skal du gjøre hvis du mistenker at du er smittet med koronavirus \(covid-19\)?](#)

Vurdering av lokalet

Deltakere må kunne holde minst 1 meter avstand gjennom hele arrangementet, derfor må du gjøre en vurdering av arealet i lokalet du skal bruke. Som en tommelfingerregel kan man beregne **4 m² per person**. I lokaler der personer sitter stille under arrangementet (f.eks. ved bord eller i en sal) vil arealbehovet kunne være noe mindre.

Synging/roping blant publikum kan medføre økt dråpeutskillelse (spytt) og dermed økt smitterisiko, og det bør tas hensyn til dette når arealbehovet vurderes.

Ventilasjon

Smittesikoen kan være økt i rom med dårlig ventilasjon, særlig når mange personer er samlet. Det anbefales vanlig nivå av ventilasjon og normalt vedlikehold av ventilasjonssystemet. Å øke graden av ventilasjon i allerede godt ventilerte rom kan potensielt øke smittesikoen. Der det ikke finnes mekanisk ventilasjon, bør man lufte gjennom vinduer før og under arrangementet.

Kontaktreduserende tiltak

Sørg for å unngå trengsel der kan bli kø og der deltakere samles i klynger.

Eksempler på tiltak er:

- God oppmerking. For eksempel tape på gulvet, markering på bakken e.l.
- Ulike oppmøtetider/-sted. Stedene bør være tydelig merket med fargekodede skilt, bånd e.l.
- Del deltagerne inn i mindre grupper for å redusere antall kontakter. Dette vil også lette arbeidet ved en eventuell senere smitteoppsporing og hindre at mange må følges opp med testing eller karantene.
- Vurdere å sette inn vakter for å ivareta smittevern.

Arrangementer med fellessang

Covid-19-syke personer skiller ut dråper og partikler fra munn og nese som kan inneholde virus. Dråpene har ulik størrelse, og hvor mange som skilles ut varierer avhengig av hvordan man puster eller bruker stemmen. Dråpemengden øker ved fysisk aktivitet, når man hoster eller nyser og ved sang eller roping. Synging blant deltagerne på arrangementer kan derfor medføre økt dråpeutskillelse og økt smittesisiko.

- Det anbefales å tilrettelegge for 2 meters avstand mellom personer ved fellessang innendørs i områder med økt smittespredning.
- Personer fra samme husstand kan sitte/stå sammen.

Hånd- og hostehygiene

- Det må være god kapasitet for at deltagerne/utøvere/publikum kan vaske hendene med såpe og vann eller bruke desinfeksjonssprit. Dette er spesielt viktig ved inngangsområdet, ved toaletter og ved spisesteder:
 - [Håndhygiene, hostehygiene, rengjøring og klesvask - råd og informasjon til befolkningen](#)
 - [Munnbind i befolkningen](#)

Renhold

- Forsterket renhold (for eksempel matserveringsområder, toaletter og hyppige kontaktpunkter). Se Rengjøring og desinfeksjon ved covid-19 til sektorer utenfor helsetjenesten.

- Dersom arrangementet inkluderer aktiviteter hvor deling av utstyr er aktuelt, se
 - [Rengjøring og desinfeksjon ved covid-19 til sektorer utenfor helsetjenesten.](#)

Verktøy for arrangør

Det er utviklet en mal for risikovurdering av arrangementer og en sjekkliste for å sikre ivaretagelse av smitteverntiltak.

Last ned mal for risikovurdering og sjekkliste for gjennomføring i Word eller pdf:

- [Risikovurdering av arrangementer \(word\)](#)
- [Risikovurdering av arrangementer \(pdf\)](#)
- [Sjekkliste for godt smittevern i forbindelse med arrangementer \(word\)](#)
- [Sjekkliste for godt smittevern i forbindelse med arrangementer \(pdf\)](#)

Arrangementer som gjennomføres på serveringssteder

For arrangementer som skal gjennomføres på serveringssteder se:

- [Råd til serveringssteder](#)
- [Veilederen på Helsedirektoratets sider](#)

Kafedrift i museet

- [Råd til serveringssteder](#)
- Museumsforbundets plakat for kafedrift er oppdatert og kan om ønskelig brukes som utgangspunkt for ansatte og besøkende.

Arrangementer og aktiviteter for barn og unge av lengre varighet

For råd om arrangementer og aktiviteter for barn og unge av lengre varighet:

- [Råd for organiserte fritidsaktiviteter.](#)

Interaktive utstillinger og vitensentre/vitensenteraktiviteter

Mange museer har i likhet med Museumsforbundet vært bekymret for smitte gjennom interaktive utstillinger og vitensentre. Noen kommuneleger vet vi også har ment det må være forbud mot å ta på ting i museet. Museumsforbundets smittevernplakat er derfor streng på dette området. FHIs oppdaterte generelle smittevernveileder, har oppdaterte opplysninger om risiko ved deling av utstyr som er gjengitt i denne veilederen.

Museumsforbundet anbefaler:

- At man stenger installasjoner som krever høy grad av nærkontakt som ikke er forenlig med avstandskravet.
- At man rydder bort klosser, tegnesaker og andre elementer som kan være utsatt for kontakt med hender, munn etc.
- Tilby og anbefal vask eller spriting av hender før og etter besøket.

- Tilby arrangementsbolker med inngangstidspunkt og varighet, med pause til renhold mellom der det er mulig.
- Særlig utsatte berøringspunkter vaskes hyppig.
- Stenge enkeltinstallasjoner som medfører økt smittefare der vitensenter/interaktive utstillingselementer er del av vanlig museum.
- Ha en dedikert ressurs til å passe på kø, trenghet og sammenstimlinger.
- Lag sirkler for køordning fremfor streker der barn er målgruppen.
- Lag plan for tiltak og opplæring.
- Bruk gjerne faste arbeidslag.

Ivaretagelse av smittevern i museene som arbeidsplass

Planlegging og risikovurdering

Museet er selv ansvarlig for at drift skjer i samsvar med gjeldende lover og regelverk.

- Ledelsen er ansvarlig for å sikre en forsvarlig drift som tar hensyn til smittevern, og plassere ansvar for ulike oppgaver i forbindelse med smittevernrådene.
- Bedriftshelsetjeneste og/eller kommunehelsetjenesten kan kontaktes ved behov for bistand til å vurdere smitterisikoen og utarbeide tiltaksplaner.
- Ledelsen må sørge for nødvendig opplæring og informasjon til ansatte og besøkende/brukere.
- Se [Koronavirus: Tiltak i arbeidslivet](#) (Arbeidstilsynet) for råd om risikovurdering.
- Informasjonsmateriell og plakater om covid-19 finnes på [Helsedirektoratets](#) nettsider

Kontinuitetsplanlegging

Arbeidsplasser må forberede seg på fravær blant medarbeidere på grunn av sykdom eller karantene.

- Virksomheter kan etablere faste arbeidslag/grupper med medarbeidere som ikke blandes med hverandre. Grupper kan bytte sammensetning ukentlig, etter en helg.
- Slik kan man unngå at alle medarbeidere innen en funksjon blir utsatt for smitte/satt i karantene ved et positivt tilfelle av covid-19.
- Arbeidslag/grupper kan ha alternerende arbeidstid, for eksempel med alternerende hjemmekontor eller tidspunkt for fremmøte.
- Se [Veileder i kontinuitetsplanlegging](#) (DSB)

Museets plass i smittesporing

Kommunehelsetjenesten har ansvar for oppfølging rundt tilfeller med covid-19 (smittesporing), og skal varsle museet dersom ansatte eller brukere/besøkende får bekreftet sykdom. Det er kommunehelsetjenesten som skal beslutte nødvendige tiltak, slik som å definere hvem som er nærkontakter til den syke og derfor skal i karantene.

- Museet skal kunne hjelpe med oversikt over nærkontakter.

- Kommunehelsetjenesten og museets ledelse må samarbeide om informasjon til ansatte og brukere/besøkende.
- Alle involverte berørte ønsker mye informasjon, og behovet må balanseres mot taushetsplikt og personvern hensyn.

Smitteforebyggende tiltak

De grunnleggende smitteverntiltakene er:

1. Syke personer skal holde seg hjemme
2. God hånd- og hostehygiene, og godt renhold
3. Holde anbefalt avstand til andre enn sine nærmeste og generelt redusert kontakt mellom personer

Det aller viktigste smitteverntiltaket er at syke personer holder seg hjemme. Hostehygiene og å holde avstand er avgjørende for å begrense dråpesmitte, mens håndhygiene, og spesielt det å unngå å ta seg i ansiktet med urene hender, er viktig for å hindre indirekte kontaktsmitte. Forsterket renhold bør vurderes, spesielt for kontaktpunkter som berøres hyppig. Økt fysisk avstand mellom mennesker reduserer muligheten for smitte, også før symptomer på sykdom oppstår.

Syke personer skal holde seg hjemme

Det er viktig at personer med selv milde luftveissymptomer ikke møter fysisk på jobb eller i andre sammenhenger der de møter andre. Symptomer på covid-19 kan være milde og vanskelige å skille fra andre luftveisinfeksjoner:

- Ansatte, brukere/besøkende og andre bør holde seg hjemme dersom de får feber eller symptomer på luftveisinfeksjon, og følge [gjeldende anbefalinger for testing](#).
- Ansatte som blir syke mens de er til stede må dra hjem så snart det er mulig.
- Personer som har gjennomgått luftveisinfeksjon kan komme tilbake på arbeidsplassen så lenge de har god allmenntilstand (det vil si føler seg frisk og er feberfri) og har negativ test for covid-19
- Personer som er i [karantene og isolasjon](#) skal ikke møte på arbeidsplassen.
- Unntak fra karantene for ansatte i samfunnskritiske funksjoner med grunnlag i [covid-19-forskriften](#) (Lovdata) er omtalt i [Andre unntak fra karanteneplikten](#).

Det er viktig at museet kommuniserer informasjon om punktene over til ansatte, besøkende, kunder og andre.

Renhold, hånd- og hostehygiene

Renhold:

Museets rutiner bør sikre tilstrekkelig godt renhold.

- [Råd om renhold](#)

Hånd- og hostehygiene:

Museet bør tilrettelegge for god håndhygiene for ansatte og besøkende. Både håndvask og alkoholbasert hånddesinfeksjon er gode og effektive metoder for håndhygiene.

Fasiliteter for håndhygiene bør være godt synlig og tilgjengelig der folk har tett kontakt, og plasseringen bør være hensiktsmessig og forutsigbar:

- Ved inngangen/utgangen
- Fellesområder som venterom, resepsjon, møterom o.l.
- Steder det serveres mat, for eksempel kantine/felleskjøkken
- Andre områder etter vurdering
- [råd om hånd- og hostehygiene](#)

Munnbind

I situasjoner med økt eller høyt smittepress i samfunnet, og hvor det er vanskelig å holde avstand, kan munnbind anbefales som et tiltak for å redusere risikoen for smittespredning. Imidlertid kan ikke munnbind erstatte andre tiltak, men må komme i tillegg.

- [Munnbind og visir i befolkningen](#)

Ventilasjon og lufting

Smitterisikoen kan være økt i rom med dårlig ventilasjon, særlig når mange personer er samlet. Det anbefales vanlig bruk av ventilasjon og normalt vedlikehold av ventilasjonssystemet. Å øke graden av ventilasjon i allerede godt ventilerte rom kan potensielt øke smitterisikoen. I tette rom der det ikke finnes mekanisk ventilasjon, bør man lufte regelmessig.

Kontaktreduserende tiltak

Redusert kontakt med andre er et tiltak som vil minske risiko for smitte fra personer som ikke enda har utviklet symptomer eller vet at de er smittsomme. For å oppnå dette kan man øke avstand mellom personer og redusere antall personer som samles. Så langt det er mulig bør alle holde minst én meters avstand gjennom hele arbeidsdagen. Personer kan passere hverandre og være kortvarig i samme område uten større smitterisiko. Nær ansikt-til-ansikt-kontakt bør unngås.

For å redusere kontakt og sikre avstand mellom personer, bør man vurdere følgende momenter:

- Avstanden må holdes i alle situasjoner (på arbeidsstasjoner, i pauser og ev. møter, ved innganger, i heiser etc.).
- Vurdere hvor mange som kan være til stede i ulike rom avhengig av arealet som er tilgjengelig.

- Vurdere å ta bort stoler fra møterom og kantine/spiseplasser eller bruke annenhver arbeidsplass.
- Organisere ansatte/brukere i mindre grupper/arbeidslag, slik at antall kontakter begrenses. Gruppene bør bestå av de samme personene over tid.
- Vurdere fleksibel arbeidstid for å spre aktivitet og grupper/arbeidslag over tid.
- Hjemmekontor for ansatte der det er mulig, en eller flere dager per uke, for å redusere antall personer som er på jobb samtidig (se nedenfor).
- Digitale møter i stedet for fysiske møter, spesielt hvis det ikke er mulig å opprettholde avstand eller hvis det er mange møtedeltagere.

For seminarer, konferanser, kurs og andre faglige sammenkomster gjelder retningslinjer og anbefalinger for arrangementer.

Hjemmekontor og fleksibel arbeidstid

Hjemmekontor er et viktig tiltak for å redusere kontakt mellom personer både på arbeidsplassen og på reisen til og fra ved bruk av offentlig transport. Museet bør vurdere om hjemmekontor skal brukes i tillegg til andre smitteforebyggende tiltak på arbeidsplassen.

Selv når hjemmekontor anbefales som hovedregel, bør det bare benyttes så lenge det er praktisk mulig, og kun der museet kan opprettholde et kvalitetsmessig godt tilbud ved hjelp av digitale løsninger.

For noen er hjemmearbeid vanskelig grunnet psykososiale/sosiale forhold, hjemmesituasjon eller lignende. Arbeidsgiver bør legge til rette for at personer med behov for å være helt eller delvis til stede på jobb får mulighet til dette.

Bruk av hjemmekontor er aktuelt som smitteforebyggende tiltak dersom:

- Smittespredningen nasjonalt, i lokalsamfunnet eller på arbeidsplassen er høy.
- Det er behov for kontaktreduserende tiltak i samfunnet for å unngå trengsel i kollektivtrafikken.
- Anbefalt avstand mellom personer på arbeidsplassen ikke kan opprettholdes.
- Andre smitteverntiltak gjør det nødvendig (for eksempel ved bruk av hjemmeskole).
- Det er nødvendig for å sikre kontinuitet for museet i en situasjon med risiko for høyt fravær.

Det er utarbeidet en sjekkliste med punkter som kan brukes i vurderingen.

- [Vurderingspunkter for bruk av hjemmekontor](#)

Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har også utarbeidet en veileder for bruk av hjemmekontor:

- [Veileder for bruk av hjemmekontor som virkemiddel for å redusere smitte av covid-19, og råd for tilrettelegging av arbeidsplasser \(Helsedirektoratet\).](#)

Risikogrupper

Hjemmekontor eller annen tilrettelegging av arbeid er aktuelt for personer med økt risiko for alvorlig forløp av covid-19. Slik vurdering bør gjøres individuelt. Det kan være aktuelt med legeerklæring.

For oppdatert informasjon om personer som kan ha høyere risiko for covid-19:

- [Råd og informasjon til risikogrupper og pårørende](#)

Transport til og fra arbeidsstedet

Dersom det er vanskelig å holde anbefalt avstand på offentlig transport til og fra jobb, bør museet vurdere andre tiltak for å unngå at ansatte reiser med kollektivtransport. Det kan være gjennom hjemmekontor, tilrettelegging for bruk av annen reisemåte, slik som sykkel/elsykkel, eller tilgjengelighet av parkeringsplasser.

Arbeidsreiser

Smittevernråd for reiser blir oppdatert fortløpende og kan endre seg raskt. Virksomheter og ansatte bør sette seg inn i hvilke råd som gjelder for reiser i Norge og til utlandet, og hvilke karantenerregler som gjelder etter utenlandsreiser. Oppdatert oversikt over gjeldende retningslinjer og mer informasjon finnes her:

- [Smittevernråd for reiser ved covid-19-pandemien](#)
- [Innreisekarantene ved ankomst til Norge fra røde og gule land/områder](#)
- [Informasjon om reiser og koronavirus - spørsmål og svar](#) (Regjeringen)

Arbeidstakere som er i [innreisekarantene](#), skal oppholde seg på karantenehotell. Arbeids- eller oppdragsgivere må fremlegge bekreftelse på egnet oppholdssted hvis arbeidere skal få unntak fra karantenehotell.

Sjekkliste for godt smittevern utarbeidet av Folkehelseinstituttet

Tiltak	Merknad
Ledelsens overordnede ansvar	
Opplæring av ansatte og andre ved at de gjøres kjent med innholdet i denne veilederen	
Informasjon til brukere om nye rutiner og hvordan smittevern er ivaretatt	
Lage plan for hygienetiltak og renhold	
Vurdere å lage plan for alternerende oppmøtetid/ hjemmekontor	
Opprette dialog med eventuelle ansatte, brukere eller andre som er i risikogruppe og som kan ha behov for tilrettelegging	
Syke personer skal ikke møte i tjenestene	
Syke personer skal holde seg hjemme, selv ved milde symptomer.	
Tjenestestedet skal forlates dersom ansatte eller brukere blir syke.	
God hygiene	
Sikre at det er såpe tilgjengelig ved alle håndvaskstasjoner og toaletter	
Henge opp plakater om håndvaskrutiner og hostehygiene	
Host og nys i papirlommetørkle eller i albuekroken	
Plan for renhold inkludert hyppighet og metode	
Vurder forsterket renhold på utsatte områder som berøres hyppig (dørhåndtak, gelendre, bordplater, osv.)	
Plassere alkoholbasert desinfeksjon der mulighet for håndvask ikke er tilgjengelig	
Redusert kontakt mellom personer	
Tilstreb minst en meters avstand mellom personer, gjerne mer	
Plan for å holde avstand i fellesarealer som garderober, venterom, toaletter og på vei inn og ut av lokalene	
Eventuelt introdusere merking på gulv for å sikre avstand i områder der det kan oppstå trengsel	
Begrens antall tilstedeværende personer til kun nødvendige personer. Ledsagere til tjenesten begrenses der det er mulig eller hensiktsmessig	
Vurdere bruk av rom i forhold til antall personer, ta i bruk større lokaler hvis mulig	
Ev. ulik oppmøtetid/ kombinasjon digitale møter/ hjemmekontor og fysisk oppmøte	
Plan for avstand mellom personer og hygienetiltak ved måltider/i kantine	

Kilder

Folkehelseinstituttet: <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/>.

- Om arrangementer: [Arrangementer, samlinger og aktiviteter](#).
- For råd om tilpasning for egen virksomhet: [Mal for smittevernveileder - bransjestandard](#).

Regjeringens oversikt:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/Koronasituasjonen/id2692388/>.

Helsenorge.nos oversikt: <https://www.helsenorge.no/koronavirus>.

Helsedirektoratets oversikt: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus>.

- Helsedirektoratets plakater og infomateriell:
<https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/plakater-og-informasjonsmaterieell>.

Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften):

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-470>.

Arbeidstilsynet og tiltak i Arbeidslivet: <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/biologiske-faktorer/coronavirus-tiltak-i-arbeidslivet-mot-smitte/>.

Nettside for din kommune og lokale tiltak:

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/kart-over-regionale-tiltaksnivaer>.

Plan for gradvis gjenåpning: <https://www.regjeringen.no/no/tema/Koronasituasjonen/plan-for-gradvis-gjenapning/id2842645/>.